

СЕКЦІЯ 5. НЕДОБРОСОВІСНА КОНКУРЕНЦІЯ У СФЕРІ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

Гриценюк В. О.,
*керуючий партнер АО «Ехронента», адвокат
аспірант 1-го року денної форми навчання
Національного університету «Одеська юридична академія»*

УДК 346

НЕДОБРОСОВІСНА КОНКУРЕНЦІЯ У СФЕРІ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

UNFAIR COMPETITION IN THE FIELD OF INTELLECTUAL PROPERTY UNDER MARTIAL LAW

Розглянуто прояви недобросовісної конкуренції у сфері інтелектуальної власності в умовах воєнного стану. Проаналізовано та наведено приклади наступних випадків недобросовісної конкуренції у сфері інтелектуальної власності: крадіжка інтелектуальної власності, використання шпигунства та підриництва, фальшивомонетництво, незаконне копіювання та розповсюдження, використання фальшивої інформації, заволодіння технологіями через насильство. Доведено, що для запобігання недобросовісній конкуренції у сфері інтелектуальної власності в умовах воєнного стану необхідно вживати додаткових заходів безпеки та захисту прав власності.

Ключові слова: *недобросовісна конкуренція, порушення, захист прав, інтелектуальна власність.*

The manifestations of unfair competition in the field of intellectual property under martial law are considered. The following cases of unfair competition in the field of intellectual property are analyzed and examples are given: theft of intellectual property, use of espionage and subversion, counterfeiting, illegal

copying and distribution, use of false information, and seizure of technology through violence. It is proved that to prevent unfair competition in the field of intellectual property under martial law, it is necessary to take additional security and property rights protection measures.

Key words: *unfair competition, infringement, protection of rights, intellectual property.*

Належний захист прав інтелектуальної власності розглядається як фактор підвищення конкурентоспроможності продукції та послуг, а також як засіб захисту від недобросовісної конкуренції [1, с. 87].

Недобросовісна конкуренція у сфері інтелектуальної власності в умовах воєнного стану може завдати серйозної шкоди інноваційному розвитку та економічному становищу країни. Конкуренти можуть зловживати ситуацією та використовувати інтелектуальну власність інших компаній без їхнього дозволу, що може призвести до серйозних порушень прав власності та зниження доходів.

Недобросовісні конкуренти можуть використовувати воєнний стан для отримання конфіденційної інформації про інтелектуальну власність своїх конкурентів та використовувати її для власних цілей. Це може призвести до копіювання технологій та ідей, що належать іншим компаніям, та втрати їхніх інтелектуальних активів.

Для запобігання недобросовісній конкуренції у сфері інтелектуальної власності в умовах воєнного стану необхідно вживати додаткових заходів безпеки та захисту прав власності. Компанії та організації повинні забезпечувати надійний захист своїх інтелектуальних активів та даних від кібератак та фізичного втручання. Крім того, необхідно збільшувати увагу до правового захисту інтелектуальної власності та посилення контролю за її порушенням.

Умови воєнного стану можуть бути використані як можливість для зміцнення захисту інтелектуальної власності та зменшення ризиків порушення прав власності.

Умови воєнного стану створюють додаткові перешкоди для захисту інтелектуальної власності та сприяти недобросовісній конкуренції. Недобросовісна конкуренція у сфері інтелектуальної власності в умовах воєнного стану може проявлятися таким чином:

1. Крадіжка інтелектуальної власності: Умови воєнного стану можуть сприяти крадіжці та незаконному використанню технологій, які знаходяться під захистом прав на інтелектуальну власність. Зокрема це може бути крадіжка та порушення прав на патенти. Так, в ході Другої світової війни німецькі науковці викрали технології з багатьох країн, в тому числі з США, Великобританії та Японії, що дозволило Німеччині розробляти більш ефективну зброю.

2. Використання шпигунства та підриництва: Воєнний стан може збільшити використання шпигунства та підриництва для отримання технологічних інформацій та знань. Історично відомо, що під час війни шпигунство є одним з найпоширеніших методів отримання конкурентної переваги. Наприклад, американський шпигун Вільям Донован використовував свої знання про право для того, щоб отримати конфіденційну інформацію від німецьких компаній.

3. Фальшивомонетництво: Умови воєнного стану можуть сприяти фальшивому виготовленню товарів, зокрема з використанням знань, що знаходяться під захистом прав на інтелектуальну власність.

4. Незаконне копіювання та розповсюдження: Умови воєнного стану можуть збільшити незаконне копіювання та розповсюдження продуктів із захищеною інтелектуальною власністю. Наприклад, в ході війни в Іраку в 2003 році, було зафіксовано випадки копіювання програмного забезпечення, що належало западним компаніям, військовими підрозділами Іраку.

5. Використання фальшивої інформації: Умови воєнного стану можуть призводити до поширення фальшивої інформації, яка може бути використана для отримання конкурентної переваги. Наприклад, в ході війни в Іраку, були поширені чутки про використання ядерної зброї, що допомогло США отримати підтримку для своїх військових операцій. Наразі розповсюдженими є прояви дезінформації та мови ворожнечі.

6. Заволодіння технологіями через насильство: Умови воєнного стану можуть привести до того, що технології та знання можуть бути заволодінні силовим шляхом, без дотримання прав на інтелектуальну власність. Тобто умови воєнного стану можуть призводити до того, що компанії можуть бути змушені передавати свої технології.

Аналізуючи судову практику у справах про захист від недобросовісної конкуренції, Верховний Суд розглянув найбільшу кількість справ, у яких було встановлено порушення, передбачені статтями 4 та 15(1) Закону України "Про захист від недобросовісної конкуренції", а саме: «Неправомірне використання найменування та поширення інформації, що вводить в оману». Також була велика кількість справ, в яких органи АМКУ визнали поведінку суб'єкта господарювання порушенням Закону "Про захист економічної конкуренції" у вигляді дискредитації та спонукання до бойкоту суб'єкта господарювання, як це передбачено статтями 8 та 10 цього ж закону.

Отже, у цих умовах держава повинна бути особливо уважною до захисту прав на інтелектуальну власність та вживати заходів для запобігання недобросовісній конкуренції.

Список використаних джерел:

1. Борсук Н.Я. Захист інтелектуальної власності від недобросовісної конкуренції органами Антимонопольного комітету України. *Науковий вісник Ужгородського Національного Університету: Серія ПРАВО*. 2021. Випуск 68. С. 86-90. DOI: <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2021.68.14>